BOSHLANG'ICH SINF MATEMATIKA DARSLARIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Muhitdinova Nodir Mamalatifovna
Nizomiy Ganjaviy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universitetining pedagogika fanlari nomzodi, professor.
Mirzomahmudova Mohina
Nizomiy Ganjaviy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti talabasi
https://doi.org/10.5281/zenodo.24320471

ANNOTATSIYA: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf matematika darslarini tashkil etishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan (AKT) foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari yoritilgan. Zamonaviy raqamli vositalar, interaktiv o'yinlar va multimedia ilovalari orqali kichik yoshdagi o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish hamda dars samaradorligini oshirish yo'llari tahlil qilingan.
Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, matematika, axborot texnologiyalari, interaktiv vositalar, pedagogik texnologiyalar, raqamli savodxonlik.

ABSTRACT: This article explores the theoretical and practical aspects of using information and communication technologies (ICT) in organizing mathematics lessons in primary schools. It analyzes ways to develop young learners' logical thinking and improve lesson effectiveness through modern digital tools, interactive games, and multimedia applications.
Keywords: Primary Education, Mathematics, Information Technologies, Interactive Tools, Pedagogical Technologies, Digital Literacy.

АННОТАЦИЯ: В данной статье освещаются теоретические и практические аспекты использования информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) при организации уроков математики в начальных классах. Анализируются способы развития логического мышления младших школьников и повышения эффективности уроков посредством современных цифровых инструментов, интерактивных игр и мультимедийных приложений.
Ключевые слова: начальное образование, математика, информационные технологии, интерактивные средства, педагогические технологии, цифровая грамотность.

Bugungi kunda ta'lim tizimini raqamlashtirish, dars jarayoniga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish ta'lim sifatini oshirishning asosiy omillaridan biriga aylandi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari yosh xususiyatlariga ko'ra ko'rgazmali va faol harakatga asoslangan tafakkur tarziga ega. Shu bois, matematika darslarida mavhum tushunchalarni (geometrik shakllar, arifmetik amallar, masalalar yechish) raqamli vositalar yordamida tushuntirish o'quvchilarning uni tez va puxta o'zlashtirishini ta'minlaydi.
Matematika darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish quyidagi yo'nalishlarda amalga oshiriladi: Ko'rgazmali multimedia taqdimotlari va videorliklar: Mavzuni tushuntirish jarayonida rang-barang slaymlar, qiziqarli animatsiyalar va qisqa video lavhalardan foydalanish o'quvchilarning diqqatini

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

jamlaydi. Masalan, kasrlar tushuntirilganda obyektlarni qismlarga bo‘lish jarayonini animatsiya orqali ko‘rsatish tushunishni keskin osonlashtiradi. Interaktiv o‘yinlar va didaktik dasturlar: Kichik yoshdagi o‘quvchilar uchun o‘yin faoliyati yetakchi o‘rin tutadi. Hisoblash ko‘nikmalarini mustahkamlash uchun mo‘ljallangan interaktiv o‘yinlar ("Baliq ovi", tezkor raqamli viktorinalar va boshqalar) darsni jonli va raqobat ruhida o‘tkazish imkonini beradi. O‘quvchilarning mustaqil ishlashini tashkil etishda raqamli topshiriqlar va test tizimlaridan foydalanish ularning o‘zini o‘zi baholash ko‘nikmasini rivojlantiradi. Ilgari darsda faqat maxsus yog‘och yoki plastmassa tayoqchalar, kubiklar ishlatilgan bo‘lsa, hozirgi kunda raqamli planshetlardagi interaktiv dasturlar orqali o‘quvchilar ekranning o‘zida raqamlarni guruhlarga bo‘lish, qo‘shish va ayirish amallarini vizual ravishda bajaradilar.

Dars jarayonida AKT vositalarini qo‘llash quyidagi natijalarni beradi:

1. O‘quvchilarning darsga bo‘lgan qiziqishi (motivatsiyasi) sezilarli darajada ortadi.
2. Vaqtdan unumli foydalanilib, dars davomida ko‘proq amaliy topshiriqlarni bajarish imkoniyati yuzaga keladi.
3. O‘quvchining fazoviy tasavvuri, mantiqiy va tanqidiy fikrlashi rivojlanadi

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, boshlang‘ich sinf matematika darslarida axborot texnologiyalaridan o‘rinli va tizimli foydalanish ta'lim samaradorligini kafolatlaydi. Biroq, AKT an'anaviy o‘qitish usullarini butunlay almashtirmasligi, balki uni to‘ldirishi va boyitishi lozim. O‘qituvchi har bir darsda texnologiyadan foydalanishda pedagogik maqsadga muvofiqlik tamoyiliga amal qilishi maqsadga muvofiqdir.

REFERENCES

1. Bikbayeva N.U., Sidelnikova R.I., Adambekova G.A. Boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish metodikasi. – Toshkent: «O‘qituvchi»
2. Jumayev M.E., Tadjiyeva Z.G‘. Boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish metodikasi. (OO‘Y uchun darslik). – Toshkent: «Fan va texnologiya», 2005.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.